

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Źródła do dziejów epoki starożytnej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-ZdDES-11hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 2,5
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Łukasz Różycki, prof. UAM dr hab., rozanus@amu.edu.pl, Katarzyna Balbuza, prof. UAM dr hab., balbuza@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - utrwalenie wiedzy z zakresu źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii do czasów starożytnych;
 - kształcenie orientacji w głównych nurtach badań źródłoznawczych i nauk pomocniczych historii oraz w zasobie źródeł do epoki starożytnej;
 - kształcenie umiejętności stosowania wiedzy z zakresu analizy starożytnych źródeł historycznych;
 - doskonalenie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy we własnych badaniach naukowych oraz w popularyzacji i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Rozpoznaje i potrafi scharakteryzować wybrane obszary tematyczne związane ze źródłoznawstwem i naukami pomocniczymi historii. Wykorzystuje wiedzę z tego zakresu podczas dyskusji, pisania prac naukowych i tekstów popularnonaukowych.	HS_W01; HS_W02; HS_W04
EU_02	Rozróżnia główne kierunki badań nad naukami pomocniczymi historii, orientuje się w historiografii dotyczącej nauk pomocniczych historii. Potrafi zebrać i rozplanować bibliografię do zadanych tematów.	HS_W07; HS_U03; HS_U05; HS_U13
EU_03	Potrafi wyszukać i usystematyzować źródła historyczne do wybranych zagadnień z epoki starożytnej. Potrafi odczytać i przeprowadzić analizę wybranych przekazów źródłowych.	HS_W06; HS_W10; HS_U02; HS_U06; HS_U07
EU_04	Potrafi uporządkować i wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii.	HS_W04
EU_05	Rozróżnia cechy charakterystyczne dyskursu naukowego i popularyzatorskiego w zakresie źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii w odniesieniu do epoki starożytnej, wykorzystuje tę wiedzę w przygotowywaniu wypowiedzi ustnych i pisemnych.	HS_U05; HS_U10; HS_U15
EU_06	Potrafi podejmować dyskusję dla objaśniania, popularyzacji i pogłębiania świadomości historycznej w zakresie źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii w	HS_W09; HS_U02; HS_K01; HS_K02; HS_K06

	społeczeństwie.	
--	-----------------	--

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Znajomość nauk pomocniczych dla okresu starożytnego.	EU_01–EU_06
Problematyka źródeł historycznych i źródłoznawstwa historycznego z perspektywy historyka czasów starożytnych.	EU_01–EU_06
Mitologia sumero-akadu.	EU_01–EU_06
Epos o Gilgameszu jako przykład literatury epickiej Sumeru.	EU_01–EU_06
Zejsście Inanny/ Ištar do zaświatów jako przykład literatury mitologicznej Sumerów.	EU_01–EU_06
Specyfika egipskiej literatury mądrościowej.	EU_01–EU_06
Biblia jako zbiór podań literatury epickiej i historycznej.	EU_01–EU_06
Źródła archeologiczne i ich miejsce w warsztacie badawczym historyka (specyfika i rodzaje; stan zachowania; problem datacji; rola źródeł archeologicznych w badaniach nad historią społeczno-gospodarczą, religijną, polityczną, propagandą).	EU_01–EU_06
Źródła papirologiczne (papirologia; edycja papirusów; problem zachowania papirusów (zespoły papirusów); papirusy literackie i nieliterackie; znaczenie źródeł papirosowych w badaniach nad historią; papirusy nieliterackie - interpretacja przykładowych tekstów).	EU_01–EU_06
Źródła numizmatyczne – starożytna Grecja i Rzym. Podstawowe systemy monetarne, technika produkcji, obieg monetarny, legendy i ikonografia monet, sposoby interpretacji legend i przedstawień na monetach.	EU_01–EU_06
Źródła epigraficzne (materiały piśmienne; techniki pisania; pismo greckie, łacińskie; kategorie inskrypcji; rzymski system nazewnictwa; tytulatura rzymska; kierunki badań epigraficznych; najważniejsze korpusy epigraficzne; praca na przykładach-rozwiązywanie najczęściej stosowanych skrótów łacińskich; czytanie inskrypcji łacińskich).	EU_01–EU_06

Historiografia grecka i łacińska. Krytyka tekstu (rodzaje piśmiennictwa historycznego; specyfika źródeł historiograficznych; problem datacji tekstu; <i>recensio</i> i <i>emendatio</i> ; główne serie wydań autorów antycznych).	EU_01–EU_06
---	-------------

5. Zalecana literatura:

Starożytny Bliski Wschód

- Grimal N., *Dzieje starożytnego Egiptu*, Warszawa 2004
- Joannès F., *Historia Mezopotamii w I tysiącleciu przed Chrystusem*, Poznań 2007
- Liverani M., *Nie tylko Biblia*, Warszawa 2014
- Mieroop Van De M., *Historia Starożytnego Bliskiego Wschodu ok 3000–323 p.n.e.*, Kraków 2008
- Roux G., *Mezopotamia*, Warszawa 1998
- Schlögl H. A., *Starożytny Egipt*, Warszawa 2009

Starożytna Grecja i Rzym

- Bravo B., E. Wipszycka, *Historia starożytnych Greków*, t. 1: *Do końca wojen perskich*, Warszawa 1988; t. 2: *Okres klasyczny*, Warszawa 2009; t. 3: *Okres hellenistyczny*, Warszawa 2010
- *Historia starożytna*, red. M. Jaczynowska, Warszawa 2010
- Jaczynowska M., M. Pawlak, *Starożytny Rzym*, Warszawa 2008
- *Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu*, red. E. Wipszycka, wyd. 2, t. I/II, Warszawa 2001
- Ziółkowski A., *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 2010
- Ziółkowski A., *Historia Rzymu*, Poznań 2004

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01–EU_06					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	25
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		75
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2,5

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

5,0 – bardzo dobra znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień, umiejętność prowadzenie dyskusji na tematy poruszane w trakcie zajęć, wysoki poziom merytoryczny i retoryczny wypowiedzi podczas zaliczenia.

4,5 – jak wyżej, nieznaczne potknięcia w merytorycznej argumentacji postawionych przez siebie tez oraz w retoryce wypowiedzi podczas dyskusji na zajęciach oraz w czasie zaliczenia.

4,0 – możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze umiejętności analizy porównawczej i uzasadniania własnego stanowiska.

3,5 – zadowalająca znajomość przedstawionych na zajęciach zagadnień, poprawna umiejętność krytycznej analizy lektury.

3,0 – zadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień, dające się zauważyć braki w umiejętności argumentowania swoich poglądów podczas zaliczenia.

2,0 – niezadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień, niezadowalająca wypowiedź pod względem merytorycznym podczas zaliczenia.